MYCELIET
Nyhedsbrev for Foreningen til Svampekundskabens Fremme

Nr. 11 – august 2017

En god start på efterårets svampejagt

Gennemsnitsnedbøren i Danmark for de 3 sommermåneder når i år tæt på 250 mm, så sommeren har været blandt de 20% vådeste gennem de seneste 144 år. Det har givet masser af svampe, og det opfugtede landskab lover godt for resten af sæsonen.

I foreningens efterårsprogram for 2017, som blev sendt ud med Svampe 76, er der annonceret omkring 150 ekskursioner og andre aktiviteter, og mandagsaftenerne er begyndt både i Jylland og på Sjælland. Sidst på måneden afholder foreningen Nordisk Mykologisk Kongres på Brandbjerg Højskole ved Vejle. Der er stadig ledige pladser – se herom i det følgende.

Dette nummer af Myceliet sendes til ca. 70 medlemmer, som er med til at organisere eller afholde aktiviteter i foreningen, og det lægges desuden på www.svampe.dk til foreningens øvrige medlemmer. Dér kan de foregående 10 numre af Myceliet også læses.

Med de bedste hilsner
Flemming Rune, formand

Den fugtige og kølige sommer har i dele af landet givet masser af kantareller. Langs de bornholmske landeveje har der været god gang i kantarelboderne, som f.eks. ved Listed nord for Svaneke. Foto: F. Rune, 11. august 2017.

Nordisk Mykologisk Kongres, Brandbjerg Højskole, 19.-25. sept. 2017 (23th Nordic Mycological Congress – NMC23)

Det store ”svampeplukkermøde”, 23. Nordiske Mykologiske Kongres, som foreningen afholder på Brandbjerg Højskole ved Vejle i dagene 19. -25. september 2017, ligger nu i faste rammer og løber af stablen om bare 3 uger.

Kongressen afholdes hvert andet år på skift i de nordiske og baltiske lande. Her udveksles erfaringer, besøges spændende svampelokaliteter hver dag sammen med et usædvanligt antal specialister, og om aftenen laves der hyggeligt bestemmelsesarbejde ved mikroskoperne med afsluttende præsentation og diskussion af fund. Altid en stor oplevelse!

Af det foreløbige program kan nævnes ud over daglig svampebestemmelse og fundsgennemgang:

19. sept.: Velkomst, præsentation af program mv.

20. sept.: Ekskursion til Staksrode Skov (bøgeskov på fed ler) + mindre eftermiddagsekskursioner

21. sept.: Ekskursion til Knagerne ved Silkeborg (mager bøgeskov) + mindre eftermiddagsekskursioner

22. sept.: Ekskursion til Kærgård Plantage (klitplantage+klitter) + mindre eftermiddagsekskursioner

23. sept.: Ekskursion til Høgdal og Slåensø (overdrev+mager bøgeskov) + kongres-festmiddag

24. sept.: Ekskursion til Trelde Næs (bøg og eg på fed ler) + mindre eftermiddagsekskursioner

25. sept.: Morgenmad og afgang

Mulige eftermiddagsekskursioner vælges blandt flg. lokaliteter: Tågelund, Refsgårde, Marielund, Elbæk, Sondrup Bakker, Hampen Sø, Rørbæk Sø, Tinnet Krat, Harrild Hede, Nørlund Plantage, Søby brunkulslejer, As Hoved, Snaptun Skov, Runkenbjerg/Bindeballe, Randbøl Hede, Frederikshåb Plantage, Hindsgavl Dyrehave, Galsklint, Ravning Bro, Bindeballestien.

Arrangementet har fået opbakning fra Friluftsrådet (10.000 kr.), Jakob E. Langes Fond (20.000 kr.) og Svampefonden i 2016 (17.000 kr.), og der regnes med yderligere fondstilskud fra Svampeforeningens fællesfonde og Svampefonden i 2017 (43.000 kr.). Dette dækker stort set alle fællesudgifter (bl.a. leje af 2 ekskursionsbusser med chauffører i 5 dage), så deltagerne selv kun skal betale højskolen for overnatning med fuldpension.

Prisen er 825 kr./døgn i dobbeltværelse, 925 kr./døgn i enkeltværelse og 550 kr./dag uden overnatning, dvs. 4.900 eller 5.400 kr. for deltagelse i hele kongressen med overnatning.

Der er tilmeldt ca. 50 deltagere fra Danmark, resten af Norden og Baltikum, og selv om tilmeldingen for længst er afsluttet, er der endnu mulighed for eftertilmelding i sidste øjeblik. Kontakt henny@tanglohse.dk straks, hvis du vil med, men mangler at tilmelde dig.

Brandbjerg Højskole er bygget op omkring den gamle Brandbjerg Herregård, hvis historie kan føres helt tilbage til 1500-tallet. Omgivelserne giver fremragende muligheder for at samle svampe i en lang række vidt forskellige skov- og andre plantesamfund.

Udstillingsmateriale til lokalafdelingerne

Efter ønske fra flere lokalafdelinger er der nu fremstillet både roll-ups til brug ved svampe-udstillinger og beachflag til blikfang ved alle arrangementer – hhv. 5 og 10 stk.

Efter nogen søgen fik vi det bedste tilbud på fremstilling af roll-ups fra Lasertryk i Aarhus og det bedste tilbud på beachflag fra Grafisk Trykcenter i Esbjerg.

De 5 roll-ups er kun til indendørs brug (eller udendørs i helt stille vejr) og i pæne transport-tasker. Beachflagene kan bruges både ude og inde, da der er fødder og jordspyd til dem alle, indkøbt separat fra udlandet.

Ved svampedagen blev 5 beachflag fordelt mellem de jyske og den fynske lokalafdeling. Her i august er yderligere 5 beachflag og 5 roll-ups fordelt, så også sjællænderne er blevet tilgodeset.

De 5 roll-ups måler 80 x 205 cm i udslået tilstand, og de 10 beachflag måler 60 x 310 cm.

Til de nysgerrige kan oplyses, at fluesvampen er fotograferet på Læsø, mens kantarellerne og Karl Johan'en er fra det midtjyske.

Smånyt

Lokalafdelingen Sjælland har i år valgt at holde sit årlige, offentlige arrangement på Naturskolen i Raadvad i udkanten af Jægersborg Hegn og Dyrehave - fremfor ved Torvehallerne på Israels Plads. Det giver mulighed for ikke at nøjes med en udstilling, men også at høre om garnfarvning med svampe, papirfremstilling med svampe og medicinsk brug af svampe, at kigge på svampebøger – og for så vidt forsyningerne af spisesvampe rækker, at smage Jørn Kofods svampesuppe. Lørdag den 16. september. Se mere i programmet, side 6.

MobilePay blev i 2017 for første gang åbnet som betalingsmulighed for kontingent til foreningen, samtidig med at der ikke blev udsendt girokort. Frem til 10. juni havde 350 medlemmer benyttet sig af MobilePay, mens kun 5 bad om at få et girokort. Antallet af rykkere, som Henny måtte sende ud, faldt fra 430 til 408. Nummeret til foreningens MobilePay er 24 46 02 23. Medlemstallet ventes ikke at blive påvirket af ændringen.

'Hygrocybe' i bogserien 'Nordeuropas Svampe' er blevet genoptrykt i 600 eksemplarer på grund af stor efterspørgsel. Svampetryk havde allerede inden 10. juni solgt 117 eksemplarer af genoptrykket.

'Lær svampene at kende', foreningens hverve-brochure, er blevet genoptrykt med diverse ændringer og rettelser, så den igen kan rekvireres fra Henny Lohse på henny@tanglohse.dk

Svampeatlas 2.0 er fra juni måned færdigudviklet som portal til indlæg og fremsøgning af svampefund. Thomas Stjernegaard Jeppesen har været IT-arkitekt på tilpasningen af portalen med de mange nye funktioner, og han er fremover ansat ved GBIF, der samler biodiversitetsdata på global skala. – Få overblik over Svampeatlas' nye funktioner på https://svampe.databasen.org/, hvor Jacob Heilmann-Clausen har opsummeret dem i nyheds-bloggen den 9. juni 2017.

Den gyldne svampekurv 2017

På Svampedagen i februar fik Bjørn Hirshals, Solrød Strand, tildelt foreningens nye, årlige ærespris, »Den gyldne svampekurv«. Den gives til en svampesamler, som i særlig grad har udmærket sig. Det kan være fagligt, socialt eller organisatorisk i foreningen.

Bjørn Hirshals har de seneste 23 år i træk påtaget sig at arrangere svampekurser for foreningens medlemmer på Sjælland, og det er blevet til ikke mindre end 165 kursusaftener og 15 kursusekskursioner fra 1995 og frem. Også i 2017 er han på banen – traditionen tro med Jacob Ryge og Jørgen Ludvigsen som ”hjælpe-lærere”.

Mange hundrede medlemmer har ”trådt deres barnesko” inden for svampekundskaben med Bjørn Hirshals, og han har smittet dem med sin store interesse for svampene.

Han har gjort et stort arbejde for at engagere børn og unge i at opleve glæden ved at samle svampe i naturen. Sammen med sin datter Pernille og barnebarnet Valdemar lavede han fra 2010 og frem en række særlige foreningsekskursioner målrettet til børn og familier med børn under titlen ”Tre generationer på svampejagt” (se Svampe 63).

Valget af Bjørn Hirshals til at modtage den tredje gyldne svampekurv (efter Henny Lohse i 2015 og Flemming V. Larsen i 2016) udløste stort bifald på Svampedagen.

Forslag til modtagere af »Den gyldne svampekurv« i 2018 kan sendes til formanden (flemming.rune@mail.dk) i løbet af efteråret (senest 31. december 2017).

Bjørn Hirshals. Foto: F. Rune, 10. oktober 2010.

Masser af hekseringe

Formanden har lavet en lille 6-minutters video om hekseringe til sin YouTube-kanal ’Naturkanalen’.

Her kan du se hekseringe af Elledans-Bruskhat i rigt mål på biotek-virksomheden BioGens græsplæner syd for Hillerød og i Hørsholm, hekseringe af Kæmpestøvbold på Novo Nordisk græsmarker, og ikke mindst smukke eksempler på hekseringe af Mark-Champignon og Sortagtig Bovist fulgt gennem en årrække i Sydgrønland.

Og så får du forklaringen på, hvorfor de hedder ’hekseringe’ og ikke hverken ’fe-ringe’ eller ’alfe-ringe’, som måske ville være mere naturligt jf. den danske folketro…

Programmet kan ses på https://youtu.be/9Jy5dCujIbQ og på www.naturkanalen.dk